

Repertoriul jurisprudenței

HOTĂRÂREA CURȚII (Camera a treia)

18 decembrie 2014*

„Trimitere preliminară — Spațiul de libertate, securitate și justiție — Cooperare în materie civilă — Regulamentul nr. 4/2009 — Articolul 3 — Competența de a se pronunța asupra unei acțiuni privind o obligație de întreținere față de o persoană cu domiciliul într-un alt stat membru — Reglementare națională care instituie o concentrare a competențelor”

În cauzele conexate C-400/13 și C-408/13,

având ca obiect cereri de decizie preliminară formulate în temeiul articolului 267 TFUE de Amtsgericht Düsseldorf și de Amtsgericht Karlsruhe (Germania), prin deciziile din 9 iulie și, respectiv, din 17 iunie 2013, primite de Curte la 16 și la 18 iulie 2013, în procedurile

Sophia Marie Nicole Sanders, reprezentată de Marianne Sanders,

împotriva

David Verhaegen (C-400/13),

și

Barbara Huber

împotriva

Manfred Huber (C-408/13),

CURTEA (Camera a treia),

compusă din domnul M. Ileșič, președinte de cameră, domnul A. Ó Caoimh, doamna C. Toader (raportor) și domnii E. Jarașiūnas și C. G. Fernlund, judecători,

avocat general: domnul N. Jääskinen,

grefier: domnul A. Calot Escobar,

având în vedere procedura scrisă,

luând în considerare observațiile prezentate:

- pentru guvernul german, de T. Henze și de J. Kemper, în calitate de agenți;
- pentru Comisia Europeană, de B. Eggers și de A.-M. Rouchaud-Joët, în calitate de agenți,

* Limba de procedură: germana.

după ascultarea concluziilor avocatului general în ședința din 4 septembrie 2014,

pronunță prezenta

Hotărâre

- 1 Cererile de decizie preliminară privesc interpretarea articolului 3 literele (a) și (b) din Regulamentul (CE) nr. 4/2009 al Consiliului din 18 decembrie 2008 privind competența, legea aplicabilă, recunoașterea și executarea hotărârilor și cooperarea în materie de obligații de întreținere (JO 2009, L 7, p. 1).
- 2 Aceste cereri au fost formulate în cadrul a două litigii, între domnișoara Sanders, un copil minor reprezentat de mama sa, doamna Sanders, pe de o parte, și domnul Verhaegen, tatăl său, și, respectiv, între doamna Huber, pe de o parte, și soțul acesteia de care este separată, domnul Huber, pe de altă parte, cu privire la creanțe de întreținere.

Cadrul juridic

Dreptul Uniunii

- 3 Considerentele (4), (9), (11), (15), (23), (44) și (45) ale Regulamentului nr. 4/2009 au următorul cuprins:

„(4) Consiliul European, reunit la Tampere la 15 și 16 octombrie 1999, a invitat Consiliul și Comisia să stabilească norme procedurale comune speciale pentru simplificarea și accelerarea soluționării litigiilor transfrontaliere privind, printre altele, creanțele de întreținere. De asemenea, Consiliul European a solicitat suprimarea măsurilor intermediare necesare pentru a se permite recunoașterea și executarea în statul solicitat a unei hotărâri pronunțate într-un alt stat membru, în special a unei hotărâri referitoare la o creanță de întreținere.

[...]

(9) Creditorul obligației de întreținere ar trebui să poată obține cu ușurință, într-un stat membru, o hotărâre care va fi în mod automat executorie într-un alt stat membru, fără vreo altă formalitate.

[...]

(11) Domeniul de aplicare a prezentului regulament ar trebui să acopere toate formele de obligații de întreținere care decurg dintr-o relație de familie, de rudenie, de căsătorie sau de alianță pentru a se garanta egalitatea de tratament pentru toți creditorii de obligații de întreținere. În sensul prezentului regulament, noțiunea de «obligație de întreținere» ar trebui interpretată într-un mod autonom.

[...]

(15) În vederea protejării intereselor creditorilor de obligații de întreținere și pentru a favoriza o bună administrare a justiției în cadrul Uniunii Europene, ar trebui adaptate normele referitoare la competență, astfel cum rezultă din Regulamentul (CE) nr. 44/2001 [al Consiliului din 22 decembrie 2000 privind competența judiciară, recunoașterea și executarea hotărârilor în materie civilă și comercială (JO L 12, p. 1, Ediție specială, 19/vol. 3, p. 74)]. Faptul că un pârât își are reședința obișnuită într-un stat terț nu ar trebui să mai aibă drept efect excluderea aplicării normelor comunitare în materie de competență și, de acum înainte, nu ar mai trebui

avută în vedere nicio trimitere la legislația națională. Prin urmare, este necesar să se stabilească în prezentul regulament cazurile în care o instanță a unui stat membru poate exercita o competență subsidiară.

[...]

(23) În vederea limitării costurilor legate de procedurile reglementate de prezentul regulament, ar fi util, în măsura posibilului, să se recurgă la tehnologiile moderne de comunicare, în special în momentul audierii părților.

[...]

(44) Prezentul regulament ar trebui să modifice Regulamentul [...] nr. 44/2001 prin înlocuirea dispozițiilor acestuia aplicabile în materie de obligații de întreținere. Sub rezerva dispozițiilor tranzitorii cuprinse în prezentul regulament, statele membre ar trebui să aplice, în materie de obligații de întreținere, dispozițiile prezentului regulament privind competența, recunoașterea și forța executorie, executarea hotărârilor și asistența judiciară, în locul celor prevăzute în Regulamentul [...] nr. 44/2001, începând cu data aplicării prezentului regulament.

(45) Deoarece obiectivele prezentului regulament, și anume punerea în aplicare a unei serii de măsuri care să permită recuperarea efectivă a creanțelor de întreținere în situațiile transfrontaliere și, prin urmare, libera circulație a persoanelor în cadrul Uniunii Europene, nu pot fi realizate într-o manieră suficientă de către statele membre și, prin urmare, având în vedere amploarea și efectele prezentului regulament, pot fi realizate mai bine la nivel comunitar, Comunitatea poate lua măsuri în conformitate cu principiul subsidiarității astfel cum este prevăzut la articolul [5 TUE]. În conformitate cu principiul proporționalității, astfel cum este prevăzut la articolul menționat, prezentul regulament nu depășește ceea ce este necesar pentru realizarea obiectivelor respective.”

4 Articolul 1 alineatul (1) din Regulamentul nr. 4/2009 prevede:

„Prezentul regulament se aplică obligațiilor de întreținere care decurg dintr-o relație de familie, rudenie, căsătorie sau alianță.”

5 Articolul 3 din acest regulament prevede:

„Are competența de a hotărî în materie de obligații de întreținere în statele membre:

(a) instanța judecătorească de la locul reședinței obișnuite a pârâtului sau

(b) instanța judecătorească de la locul reședinței obișnuite a creditorului; [...]

6 Articolele 4 și 5 din regulamentul menționat privesc alegerea unei instanțe și, respectiv, competența întemeiată pe înfățișarea pârâtului.

7 Articolul 5 din Regulamentul nr. 44/2001 prevede:

„O persoană care are domiciliul pe teritoriul unui stat membru poate fi acționată în justiție într-un alt stat membru:

[...]

2. în materia obligației de întreținere, în fața instanțelor de la locul unde creditorul obligației de întreținere este domiciliat sau își are reședința obișnuită sau, în cazul unei cereri accesorii unei acțiuni referitoare la starea persoanelor, înaintea instanței competente conform legii forului competent să instrumenteze cauza, cu excepția cazului în care competența se întemeiază exclusiv pe naționalitatea uneia dintre părți;

[...]”

Dreptul german

- 8 Articolul 28 din Legea privind recuperarea creanțelor de întreținere în relațiile cu statele străine (Auslandsunterhaltsgesetz) din 23 mai 2011 (BGBl. 2011 I, p. 898, denumită în continuare „AUG”), intitulat „Concentrarea competențelor; puterea de reglementare”, prevede:

„1) În cazul în care o parte nu are reședința obișnuită pe teritoriul național, competența de soluționare a cererilor formulate în materie de obligații de întreținere revine, în cazurile prevăzute la articolul 3 literele (a) și (b) din Regulamentul [nr. 4/2009], exclusiv Amtsgericht [tribunalul districtual] competent de la sediul Oberlandesgericht [tribunalul regional superior] în circumscripția căruia are reședința obișnuită pârâtul sau creditorul”.

Pentru circumscripția Kammergericht (Berlin), este competent Amtsgericht Pankow-Weißensee.

2) Guvernele landurilor sunt abilitate să transfere această competență, prin regulament, unui alt Amtsgericht din circumscripția Oberlandesgericht sau, atunci când un land are mai multe Oberlandesgerichte, unui Amtsgericht pentru circumscripțiile tuturor Oberlandesgerichte sau mai multora dintre ele. Guvernele landurilor pot delega, prin regulament, abilitarea lor în materie către Landesjustizverwaltungen [administrații judiciare]”.

Litigiile principale și întrebările preliminare

Cauza C-400/13

- 9 Reclamanta din litigiul principal, care are reședința obișnuită în Mettmann (Germania), i-a solicitat tatălui său, domnul Verhaegen, rezident în Belgia, plata unei pensii de întreținere printr-o acțiune introdusă la 29 mai 2013 la tribunalul districtual de la locul său de reședință, respectiv Amtsgericht Mettmann. După ascultarea părților, acest tribunal a trimis cauza la Amtsgericht Düsseldorf, în temeiul articolului 28 alineatul 1 din AUG.
- 10 Amtsgericht Düsseldorf consideră că, în conformitate cu articolul 3 litera (b) din Regulamentul nr. 4/2009, nu are competența de a soluționa litigiul. Astfel, potrivit acestei instanțe, tribunalul competent este cel de la locul, dintr-un stat membru, al reședinței obișnuite a reclamantului, în speță Amtsgericht Mettmann.
- 11 Instanța de trimitere are rezerve legate în special de norma privind „concentrarea competențelor” prevăzută la articolul 28 din AUG în cazul procedurilor în materie de obligații de întreținere. Mai precis, o astfel de concentrare a competențelor ar avea ca efect privarea copiilor care au reședința pe teritoriul național de posibilitatea de a iniția procedura la instanța competentă de la locul reședinței lor obișnuite.

- 12 În aceste condiții, Amtsgericht Düsseldorf a hotărât să suspende judecarea cauzei și să adreseze Curții următoarea întrebare preliminară:

„Articolul 28 alineatul (1) din AUG încalcă articolul 3 literele (a) și (b) din Regulamentul nr. 4/2009?”

Cauza C-408/13

- 13 Doamna Huber locuiește în Kehl (Germania) și îi solicită soțului său, care locuiește în Barbados, plata unei pensii de întreținere pe care apreciază că acesta i-o datorează ca urmare a separării lor. Cererea a fost introdusă la tribunalul districtual de la locul domiciliului acesteia, respectiv Amtsgericht Kehl. Amtsgericht Kehl a trimis cauza, în temeiul articolului 28 alineatul (1) din AUG, la Amtsgericht Karlsruhe, pentru motivul că această din urmă instanță ar fi competentă întrucât reclamanta are reședința obișnuită în circumscripția Oberlandesgericht Karlsruhe (Tribunalul Regional Superior din Karlsruhe).
- 14 Instanța de trimitere are de asemenea rezerve legate de compatibilitatea articolului 28 alineatul 1 din AUG cu articolul 3 literele (a) și (b) din Regulamentul nr. 4/2009.
- 15 În opinia instanței menționate, potrivit principiului supremației dreptului Uniunii, Regulamentul nr. 4/2009 înlătură în totalitate normele naționale de competență. Or, dacă articolul 3 literele (a) și (b) din acest regulament ar trebui efectiv să reglementeze atât competența internațională, cât și competența teritorială, atunci statelor membre li s-ar interzice să adopte norme de competență care se îndepărtează de la cele instituite prin regulamentul menționat.
- 16 Amtsgericht Karlsruhe consideră că dispoziția națională menționată complică într-un mod care nu poate fi neglijat recuperarea internațională a creanțelor de întreținere, contrar obiectivului Regulamentului nr. 4/2009, prin faptul că creditorii obligațiilor de întreținere ar trebui să își valorifice creanțele la alte instanțe decât cea de la domiciliul lor, fapt care ar atrage după sine o pierdere de timp. În plus, o astfel de instanță nu ar dispune de elementele pertinente referitoare la situația economică locală a creditorului, pentru a determina nevoile acestuia, precum și la capacitatea contributivă a debitorului.
- 17 Instanța de trimitere menționează de altfel voința părților din litigiul principal de a se stabili competența instanței de la locul reședinței reclamantei din litigiul principal, respectiv Amtsgericht Kehl, fie prin alegerea unei instanțe, fie prin înfățișarea pârâtului.
- 18 În aceste condiții, Amtsgericht Karlsruhe a hotărât să suspende judecarea cauzei și să adreseze Curții următoarea întrebare preliminară:
- „Articolul 28 alineatul 1 prima teză din AUG, care prevede că, în cazul în care o parte nu are reședința obișnuită pe teritoriul național, competența de soluționare a cererilor în materie de obligații de întreținere revine, în cazurile prevăzute la articolul 3 literele (a) și (b) din Regulamentul nr. 4/2009, exclusiv Amtsgericht competent de la sediul Oberlandesgericht în circumscripția căruia are reședința obișnuită pârâtul sau creditorul, este compatibil cu această din urmă dispoziție?”
- 19 Prin decizia președintelui Curții din 25 iulie 2013, cauzele C-400/13 și C-408/13 au fost conexe pentru buna desfășurare a procedurii scrise și orale, precum și în vederea pronunțării hotărârii.

Cu privire la întrebările preliminare

- 20 Având în vedere circumstanțele amintite la punctul 17 din prezenta hotărâre, Amtsgericht Karlsruhe sugerează o eventuală incompatibilitate a legii germane cu articolele 4 și 5 din Regulamentul nr. 4/2009. Trebuie să se sublinieze însă că, astfel cum arată Comisia, instanța menționată s-a adresat Curții doar cu privire la domeniul de aplicare al articolului 3 din acest regulament.
- 21 Trebuie adăugat că din cuprinsul cererilor de decizie preliminară reiese cu claritate că litigiile principale vizează doar ipoteza în care debitorul este chemat în judecată de creditorul obligației de întreținere la instanța de la locul reședinței obișnuite a acestuia din urmă. În consecință, trebuie să se răspundă la întrebările adresate de instanțele de trimitere doar în raport cu articolul 3 litera (b) din regulamentul menționat.
- 22 Prin intermediul întrebărilor respective, instanțele de trimitere solicită, în esență, să se stabilească dacă articolul 3 litera (b) din Regulamentul nr. 4/2009 trebuie interpretat în sensul că se opune unei reglementări naționale precum cea în discuție în litigiile principale, care instituie o concentrare a competențelor jurisdicționale în materie de obligații de întreținere transfrontaliere în favoarea unei instanțe de prim grad de jurisdicție competente de la sediul instanței de apel.
- 23 Cu titlu introductiv, trebuie precizat că, astfel cum a arătat avocatul general la punctul 33 din concluzii, în măsura în care dispozițiile Regulamentului nr. 4/2009 privind normele de competență au înlocuit dispozițiile Regulamentului nr. 44/2001, jurisprudența Curții referitoare la dispozițiile privind competența în materie de obligații de întreținere care figurează în Convenția din 27 septembrie 1968 privind competența judiciară și executarea hotărârilor judecătorești în materie civilă și comercială (JO 1972, L 299, p. 32, Ediție specială, 19/vol. 10, p. 3, denumită în continuare „Convenția de la Bruxelles”), precum și în Regulamentul nr. 44/2001, care se înscrie în continuarea Convenției de la Bruxelles, rămâne relevantă pentru analiza dispozițiilor corespunzătoare din Regulamentul nr. 4/2009.
- 24 Trebuie de asemenea amintit că, potrivit unei jurisprudențe constante, dispozițiile privind normele de competență trebuie interpretate în mod autonom prin referire, pe de o parte, la obiectivele și la sistemul regulamentului avut în vedere, precum și, pe de altă parte, la principiile generale care reies din ansamblul sistemelor juridice naționale (a se vedea prin analogie Hotărârea Cartier parfums-lunettes și Axa Corporate Solutions assurances, C-1/13, EU:C:2014:109, punctul 32 și jurisprudența citată, precum și Hotărârea flyLAL-Lithuanian Airlines, C-302/13, EU:C:2014:2319, punctul 24 și jurisprudența citată).
- 25 În acest context, articolul 3 litera (b) din Regulamentul nr. 4/2009 trebuie interpretat în lumina finalităților sale, a modului său de redactare și a sistemului în care se înscrie.
- 26 În această privință, în primul rând, din considerentul (45) al Regulamentului nr. 4/2009 rezultă că acesta urmărește punerea în aplicare a unei serii de măsuri care să permită recuperarea efectivă a creanțelor de întreținere în situații transfrontaliere și, prin urmare, să faciliteze libera circulație a persoanelor în cadrul Uniunii. Potrivit considerentului (9) al acestui regulament, creditorul obligației de întreținere ar trebui să poată obține cu ușurință, într-un stat membru, o hotărâre care va fi mod automat executorie într-un alt stat membru, fără vreo altă formalitate.
- 27 În al doilea rând, considerentul (15) al aceluiași regulament prevede că normele referitoare la competență, astfel cum rezultă din Regulamentul nr. 44/2001, ar trebui adaptate în vederea protejării intereselor creditorilor de obligații de întreținere și pentru a favoriza o bună administrare a justiției în cadrul Uniunii.
- 28 În ceea ce privește normele de competență în litigiile transfrontaliere privind creanțele de întreținere, Curtea a avut deja ocazia să precizeze, în contextul articolului 5 punctul 2 din Convenția de la Bruxelles, că derogarea referitoare la normele de competență în materie de obligații de întreținere are

ca obiectiv să ofere o protecție specială solicitantului întreținerii, care este considerat partea cea mai vulnerabilă într-o astfel de procedură (a se vedea în acest sens Hotărârea Farrell, C-295/95, EU:C:1997:168, punctul 19, și Hotărârea Blijdenstein, C-433/01, EU:C:2004:21, punctele 29 și 30). În această privință, normele de competență prevăzute de Regulamentul nr. 4/2009 urmăresc, la fel ca norma prevăzută la articolul 5 punctul 2 sus-menționat, garantarea unei proximități între creditor și instanța competentă, după cum a subliniat de altfel avocatul general la punctul 49 din concluzii.

- 29 Trebuie de asemenea subliniat că obiectivul unei bune administrări a justiției trebuie înțeles nu doar din punctul de vedere al unei optimizări a organizării judiciare, ci și, astfel cum a arătat avocatul general la punctul 69 din concluzii, în raport cu interesul părților, indiferent dacă este vorba despre reclamant sau despre pârât, care trebuie să beneficieze printre altele de o înlesnire a accesului la justiție și de o previzibilitate a normelor de competență.
- 30 Articolul 3 litera (b) din Regulamentul nr. 4/2009 stabilește criteriul care permite identificarea instanței competente să se pronunțe asupra litigiilor transfrontaliere privind obligațiile de întreținere, respectiv „locul reședinței obișnuite a creditorului”. Această dispoziție, care determină atât competența internațională, cât și competența teritorială, urmărește să unifice normele privind conflictele de competență (a se vedea în acest sens Hotărârea Color Drack, C-386/05, EU:C:2007:262, punctul 30).
- 31 În observațiile scrise depuse la Curte, guvernul german și Comisia subliniază că, deși articolul 3 litera (b) din Regulamentul nr. 4/2009 stabilește competența internațională și teritorială a instanțelor competente să soluționeze litigiile transfrontaliere privind obligațiile de întreținere, revine totuși exclusiv statelor membre, în cadrul organizării lor judiciare, sarcina de a identifica instanța competentă în mod concret să soluționeze astfel de litigii și să definească circumscripția instanțelor de la locul reședinței obișnuite a creditorului, în sensul articolului 3 litera (b) din Regulamentul nr. 4/2009.
- 32 În această privință, este necesar să se constate că, deși normele privind conflictele de competență au fost armonizate prin stabilirea unor criterii comune de legătură, identificarea instanței competente rămâne în competența statelor membre (a se vedea în acest sens Hotărârea Mulox IBC, C-125/92, EU:C:1993:306, punctul 25, precum și Hotărârea GIE Groupe Concorde și alții, C-440/97, EU:C:1999:456, punctul 31), cu condiția ca această legislație națională să nu repună în discuție obiectivele Regulamentului nr. 4/2009 și nu lipsească acest regulament de efectul său util (a se vedea în special în acest sens Hotărârea Zuid-Chemie, C-189/08, EU:C:2009:475, punctul 30, și, prin analogie, Hotărârea C., C-92/12 PPU, EU:C:2012:255 punctul 79).
- 33 În speță, trebuie analizat în primul rând dacă, în proceduri care au ca obiect obligații de întreținere, o concentrare a competențelor precum cea în discuție în cauzele principale are drept consecință pierderea de către persoanele rezidente pe teritoriul național a avantajului care le este conferit prin Regulamentul nr. 4/2009, mai precis posibilitatea de a iniția procedura la instanța competentă de la locul reședinței lor obișnuite.
- 34 În această privință, după cum se precizează la pagina 25 din raportul privind Convenția de la Bruxelles din 27 septembrie 1968 privind competența judiciară și executarea hotărârilor judecătorești în materie civilă și comercială (JO 1979, C 59, p. 1), elaborat de domnul Jenard, „instanța de la domiciliul creditorului obligației de întreținere este cea mai în măsură să constate dacă acest creditor se află în nevoie și să stabilească întinderea ei”.
- 35 Trebuie precizat că punerea în aplicare a obiectivelor amintite la punctele 28 și 29 din prezenta hotărâre nu presupune ca statele membre să instituie instanțe competente în fiecare loc.
- 36 Este important însă ca, dintre instanțele desemnate să soluționeze litigii în materie de obligații de întreținere, instanța competentă să fie cea care asigură o legătură deosebit de strânsă cu locul în care creditorul obligației de întreținere are reședința obișnuită.

- 37 Comisia subliniază în această privință că Regulamentul nr. 4/2009 restrânge libertatea statelor membre în ceea ce privește stabilirea instanței competente, în măsura în care trebuie să fie vorba despre o competență teritorială care are legătură cu locul reședinței obișnuite a creditorilor. Prin urmare, desemnarea instanței competente trebuie să se întemeieze pe o legătură rezonabilă între aceasta din urmă și locul reședinței obișnuite a creditorului, în cadrul organizării judiciare proprii a statului membru în cauză.
- 38 În speță, instanța competentă, conform normei prevăzute la articolul 28 din AUG, este Amtsgericht competent de la sediul Oberlandesgericht competent teritorial la care creditorul ar trebui eventual să se înfățișeze în cadrul unui apel.
- 39 În consecință, întrucât dispoziția națională menționată desemnează drept instanța judecătorească de la locul reședinței obișnuite a creditorului, în sensul articolului 3 litera (b) din Regulamentul nr. 4/2009, o instanță a cărei circumscripție ar putea să nu coincidă cu cea a instanței competente pentru litigiile interne având același obiect, ea nu contribuie în mod necesar la realizarea obiectivului proximității.
- 40 Totuși, deși proximitatea dintre instanța competentă și creditorul obligației de întreținere este unul dintre obiectivele urmărite de articolul 3 litera (b) din Regulamentul nr. 4/2009, ea nu constituie, așa cum s-a amintit la punctele 26-29 din prezenta hotărâre, singurul obiectiv al acestui regulament.
- 41 Astfel, în al doilea rând, trebuie analizat dacă o reglementare națională precum cea în discuție în litigiile principale ar fi de natură să compromită obiectivul urmărit de Regulamentul nr. 4/2009, care este acela de a facilita cât mai mult posibil recuperarea creanțelor de întreținere internaționale, prin faptul că ar conduce la o îngreunare a procedurii, determinând o pierdere de timp suplimentară pentru părți, care nu ar fi neglijabilă.
- 42 Guvernul german și Comisia susțin că o concentrare a competențelor jurisdicționale în materie de obligații de întreținere, precum cea în discuție în litigiile principale, are un efect pozitiv asupra administrării justiției deoarece permite accesul la instanțe specializate și, prin urmare, cu o experiență mai mare în acest tip de contencios, care, în opinia acestora, se caracterizează adesea printr-o mare complexitate a situației de fapt și a cadrului juridic.
- 43 În această privință, trebuie subliniat, pe de o parte, că, deși diferența de circumscripție geografică dintre instanțele competente în materie de obligații de întreținere presupune că, atunci când litigiul este de natură transfrontalieră, creditorul obligației de întreținere poate, în anumite cazuri, să parcurgă o distanță mai mare, o astfel de supoziție nu se confirmă în mod necesar. Într-adevăr, sesizarea unei instanțe nu implică o deplasare sistematică a părților la fiecare dintre etapele procedurii. Astfel, după cum se precizează și în considerentul (23) al Regulamentului nr. 4/2009, pentru a limita costurile legate de procedurile reglementate de acest regulament, se impune ca, în măsura posibilului, să se recurgă la tehnologiile moderne de comunicare, în special în momentul audierii părților din litigiu, întrucât prin aceste mijloace procedurale se poate evita deplasarea lor.
- 44 Pe de altă parte, o normă de competență precum cea în discuție în litigiile principale este susceptibilă să îndeplinească simultan cerințele amintite la punctele 26-29 din prezenta hotărâre, și anume punerea în aplicare a unor măsuri care să permită recuperarea efectivă a creanțelor de întreținere în situații transfrontaliere, protejarea intereselor creditorilor de obligații de întreținere și favorizarea unei bune administrări a justiției.
- 45 Astfel, o concentrare a competențelor precum cea în discuție în litigiile principale contribuie la dezvoltarea unei experiențe speciale, care este de natură să îmbunătățească eficacitatea recuperării creanțelor de întreținere, garantând în același timp o bună administrare a justiției și răspunzând intereselor părților în litigiu.

- 46 Cu toate acestea, nu poate fi exclus ca o astfel de concentrare a competențelor să restrângă recuperarea efectivă a creanțelor de întreținere în situații transfrontaliere, ceea ce presupune efectuarea de către instanțele de trimitere a unei analize concrete a situației existente în statul membru în cauză.
- 47 Rezultă din toate aceste considerații că articolul 3 litera (b) din Regulamentul nr. 4/2009 trebuie interpretat în sensul se opune unei reglementări naționale precum cea în discuție în litigiile principale, care instituie o concentrare a competențelor jurisdicționale în materie de obligații de întreținere transfrontaliere în favoarea unei instanțe de prim grad de jurisdicție competente de la sediul instanței de apel, cu excepția cazului în care această normă contribuie la realizarea obiectivului unei bune administrări a justiției și protejează interesul creditorilor de obligații de întreținere, favorizând în același timp recuperarea efectivă a unor astfel de creanțe, aspect a cărui verificare revine însă instanțelor de trimitere.

Cu privire la cheltuielile de judecată

- 48 Întrucât, în privința părților din litigiile principale, procedura are caracterul unui incident survenit la instanța de trimitere, este de competența acesteia să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată. Cheltuielile efectuate pentru a prezenta observații Curții, altele decât cele ale părților menționate, nu pot face obiectul unei rambursări.

Pentru aceste motive, Curtea (Camera a treia) declară:

Articolul 3 litera (b) din Regulamentul (CE) nr. 4/2009 al Consiliului din 18 decembrie 2008 privind competența, legea aplicabilă, recunoașterea și executarea hotărârilor și cooperarea în materie de obligații de întreținere trebuie interpretat în sensul că se opune unei reglementări naționale precum cea în discuție în litigiile principale, care instituie o concentrare a competențelor jurisdicționale în materie de obligații de întreținere transfrontaliere în favoarea unei instanțe de prim grad de jurisdicție competente de la sediul instanței de apel, cu excepția cazului în care această normă contribuie la realizarea obiectivului unei bune administrări a justiției și protejează interesul creditorilor de obligații de întreținere, favorizând în același timp recuperarea efectivă a unor astfel de creanțe, aspect a cărui verificare revine însă instanțelor de trimitere.

Semnături